

rokgre

Pesem mojega očeta

drama

MARCO

CARMINO

GIUSEPPA

OČE

PAPEŽ

1. PRIZOR

Pod arkadami na smetišču

MARCO, CARMINO

Smetišče. Kamor seže pogled same smeti, lepo uredno stisnjene v bale.

Kakor da ni neba ves svod zapira gosta lebdeča meglica zelenkasto umazane barve.

Osamljene arkade stojijo sredi tega; zdi se kot ostanek nekega davnega viadukta, a so najbrž služile nekoč le kot v okras – kakšnemu novodobnemu gledališču na prostem.

Pod njimi sedi mladenič na stolu in igra violo. Dobro mu gre, dokler ne pride do neke zapletene teme, ki jo začenja vedno znova.

Mimo pride drugi mladenič in se ustavi. Prisluhne. Iz oddaljenost gleda violinista. Ta čez čas to začuti in pogleda proti njemu.

MARCO Ej! (mu pomaha)

Fant, ki stoji mu pomaha nazaj.

MARCO (zavpije fantu) Tukaj ni ničesar! Sam strup!

Fant, ne reče nič. Tako mine hip.

MARCO Sem pridi!

Fant se odpravi bliže. Marco si ga ogleda.

MARCO Tukaj ni ničesar. Vse smo že prebrskali in prodali. Razen sodov v zemlji. Nekoč se je eden odprl in opeknel mojo sestro. Na suho je zagorela, nobenega ognja nisem videl. Na rokah je izgubila kožo in oči je imela kot dva jajčna rumenjaka. Previdno treba s temi sodi. Pravijo, da so iz BMW tovarne v Nemčiji.

CARMINO Torej znaš voziti tovornjak?

MARCO (hudomušno vzklikne) O, lej ga – ni mutast! (odloži violo in stopi bliže h Carminu) Znam voziti tovornjak že od svojega sedmega leta. (postane sumničav) Torej ti veš kaj počnemo?

CARMINO Slišal sem.

MARCO Nič prepovedanega. Tovornjakarji se bojijo sem, zato mi prevzamemo in raztorvorimo. Počasi postaneš imun na to sranje.

CARMINO Misliš?

MARCO (nenadoma se preteče razkorači) Kdo pa si ti, da bi mi solil pamet? Kaj bi rad?

CARMINO (umirjeno namigne na violo) Lepo je bilo to. Kaj si igral?

MARCO Pesem mojega očeta.

CARMINO Zelo lepo. A ima tudi besedilo?

MARCO (nekoliko nesramno) Če bi imela besedilo bi ga tudi pel, a ne. (nato, kakor da hoče vzeti malo nazaj, bolj zaupljivo razloži) Ta del, ki sem ga igral, je najtežji in vedno mi bo delal preglavice. Znam ga zapeti – seveda brez besedila, ne znam pa ga zaigrati. (zapoje) To je kot, da bi znal pisati, brati pa ne. No, tako nekako. (se nasmeji svoji prisposobi in hitro preneha, spomni se, da ne sme zaupati temu tujcu) No, povej – kaj bi rad?

Carmino le stoji in nič ne odgovori.

MARCO A si spet mutast?

CARMINO (se le odloči pojasniti) Ne bi razumel, četudi bi ti razložil.

MARCO (nekoliko užaljeno) O, glej ga pametnjakoviča, misli, da je nekaj več! Naj ti povem ljubi moj prijateljček od nikoder, če bi bil ti nekaj več, se ne bi zdaj pogovarjal tu z mano, ampak bi bil zgoraj. (pokaže 'gor')

CARMINO To je najbrž ena velika zmota.

MARCO Kako to misliš?

CARMINO To ni moj svet. Sanjam in ne morem nazaj.

MARCO Aha. (prikima) To lahko razumem. Nič takega. Tudi meni se včasih tako zdi. Vendar ... (si z zanimanjem ogleduje fanta) ... po naglasu bi rekel, da si Kalabrijec?

CARMINO (se mu nasmehne) Tam nekje.

MARCO No, povej, kam si namenjen?

CARMINO Nad tem pa nimam nekega velikega vpliva.

Opazujeta se. Carmino se nasmehne in čez hip Marco njemu nazaj.

MARCO Moje ime je Marco.

Stegne roko proti sogovorniku, ki jo ta voljno sprejme.

CARMINO Carmino. (mu prikima)

MARCO Kaj pa ti Carmino, igraš kak inštrument?

CARMINO Ne vem.

MARCO (ga zafrkantsko oponaša) 'Ne vem'. Kako 'ne veš'?

CARMINO (iskreno) Nisem še probal.

MARCO Pha, nisi še probal! (si ne more kaj, da mu ne bi ušel smeh) Ti si mi res ta pravi tič.

CARMINO Očetovo pesem si igral, a je tvoj oče skladatelj?

MARCO Bil. Zdaj še samo radio posluša. In ti? Si sam? Sam na svetu?

CARMINO Ne da bi vedel.

MARCO Čuden tič si.

CARMINO Ti pa nadarjeni glasbenik.

MARCO Misliš?

CARMINO Zakaj ne živite zgoraj? (pokaže nekam v zrak)

MARCO (sedaj on skomigne z rameni) Nad tem pa nimamo nekega velikega vpliva.

Fanta se gledata. Všeč sta si.

MARCO Si lačen?

CARMINO Zelo.

MARCO Pridi. (ga povabi) Tam v vili stanujemo.

Se odpravita.

Tema.

2. PRIZOR

V kuhinji velike vile

MARCO, CARMINO, GUISEPPA, OČE

Marco sedi za mizo v veliki kuhinji. To ni družinska kuhinja, videti je, da je to prostor za pripravo večjih količin hrane. Carmino se razgleduje.

CARMINO Velika bajta.

MARCO Samo ljuba votlost.

CARMINO Kako to misliš?

MARCO Večino stvari so odnesli. *(nestrpno)* Kje hodi zdaj ta avša? Imam sestro, veš.

CARMINO A si kdaj nastopal?

MARCO Moj oče je, ko je bil mlad. In moj brat.

CARMINO A brata tudi imaš? Kje pa je?

MARCO O, glej jo, sestrica! Gosta imamo. Carmino mu je ime.

Guisseppa pride z polnim lavorjem perila. Obstoji in se zagleda v Carmina. Čeprav zmeraj nosi sončna očala, se zdi, da prav bulji.

MARCO Kaj pa si se zabaljila?

GUISEPPA (Carminu) Na nekoga me spominjaš.

Carmino ne reče nič. Preprosto stoji.

GUISEPPA Ali si iz Kalabrije?

MARCO Vidiš, ona vse ugane.

CARMINO (namigujoč na njene do komolcev povezane roke) Je kaj bolje?

GUISEPPA Nikoli si ne bi mislila, da lahko živiš brez kože.

MARCO Jesti nama daj.

GUISEPPA (se zdrzne iz zamakjenosti) Takoj. (pohiti z lavorjem v drugo sobo)

MARCO Sedi. (ga povabi za mizo in sam sede) To je moja sestra Guisseppa. Vedno nosi sončna očala, zaradi rumenjakov – razumeš?

CARMINO Razumem. (prikima in sede ob Marcu na klop)

MARCO Veš o čem največ razmišljam?

CARMINO O čem?

MARCO Razmišljam o revoluciji.

Hoče povedati kaj več, a se odprejo vrata in vrne se Giuseppa s hrano, ki jo dene na mizo pred fanta. Takoj začneta jesti.

GUISEPPA Revolucija je kot obnova hiše tukaj pri nas v Italiji. Vsi željno čakajo, da končaš, da ti jo potem izropajo.

MARCO Pametna ta moja sestra, kaj. Niti je ni bilo tukaj, pa ve kaj sva se pogovarjala.

GUISEPPA Nočem, da se ti kaj zgodi.

MARCO (se zasmеji) Kaj se mi bo zgodilo – tu v tej pustinji? Saj sploh nikogar ni, ki bi ga novačil. A zdaj je tu Carmino. A ne Carmino! (ga prijateljsko stisne čez ramena) Povej mi, tebe kaj moti, da bogati živijo na nebu, mi pa moramu tu na tleh med temi kupi smeti? Kakšna je to pravica?

CARMINO Oprosti, Marco, nisem se preveč ubadal s tem.

MARCO Aja, ti čakaš, da se vsak čas zbudiš.

GUISEPPA Ne bodi predrzen Marco.

MARCO Ti ne veš, Guiseppa, Carmino samo sanja naš svet. (razširi roke in pokaže naokoli) In zanj je vse to ena velika pomota.

GUISEPPA (z zanimanjem) Res? Ti samo sanjaš?

Carmino prikima. Guiseppa mu sede nasproti.

GUISEPPA Kako je tam?

CARMINO Isto.

MARCO Kakšen je potem sploh smisel sanjat?

GUISEPPA Lahko vsaj upaš, da se boš enkrat zbudil.

Carmino in Guiseppa se nepremično gledata. Marco to opazi in postane mu nelagodno.

MARCO Kaj vraga – se bosta zaljubila ali kaj?

GUISEPPA (resno Carminu) Tisto kar imaš v očeh je meni ogledalo. In to kar vidim je lepo. *Carmino se nasmehne.*

MARCO (bolj sam zase) Ta idiot se samo nasmiha. (nato njima) Guiseppa nikoli ne bo mogla imeti otrok. Nima več menstruacije. Kar pa spet ni tako slabo, kaj! (se zareži in lopne Carmina po hrbtu)

GUISEPPA (nekako niti jezna ni na brata, bolj začudena, da je tako otročji) Ne moreš drugače, kaj?

MARCO (razširi roke, kakor, da je popolnoma nedolžen) Kaj? Kaj sem spet naredil? (se dela neumnega)

GUISEPPA No, potem mu pa še povej, da umiram.

Nastane tišina. Čez trenutek ...

MARCO (mu je hudo, ker jo je prizadel, zato hlastavo Carminu v pojasnilo) No, saj mogoče tudi jaz. Mi vsi. Tukaj živeti, pravijo, je samomor. Sem ti rekel, da je vse strupeno. Te ecobale, kakor jih imenujejo, v katere stiskajo smeti, so radioaktivne. 150 let bi potrebovali, da bi jih sploh vse odnesli. Guiseppa pravi, da oni gori gradijo rakete, da bodo z njimi razvozili ves ta drek po vesolju.

GUISEPPA Joj, Marco, prenehaj s tem, saj ga ne zanima.

MARCO (njej osorno) Tiho bodi. (nato nadaljuje Carminu) Sprva sem imel po cele tedne vnete bronhije in rdeč sapnik, a se navadiš. Telo se navadi. Le sodov ne smeš odpirat, a ne Guiseppa! (se ji zareži)

GUISEPPA (Carminu) Pošiljajo jih umirat, ne pa vozit. (nenadoma zakriči na brata) Kaj ni dovolj, da sem jaz taka! (nato tiho opravičujoče Carminu) Oprosti.

MARCO (še režeče Carminu) Vidiš – babe. (se obregne ob sestro in ji še pove) Saj ve. (nato spet Carminu) Ja, živimo od teh tovornjakov. Dve blazini sem moral imet pod ritjo, ko sem začel vozit, pa sem še vedno tukaj – čil in zdrav.

GUISEPPA Z rdečim vzglavnikom.

MARCO Svinjarija mora nekam it.

GUISEPPA Bog ima veliko metlo. A misliš, da bo kdaj vse to pometel? (gleda Carmina)

MARCO (se znova zareži) Že zdavnaj bi moral imet sesalec pa vse pozaugat, če mene vprašaš. Z nami prismuknjenci vred! Čuj, Carmino, po mojem so te črne luknje v vesolju kot eni sesalci za svinjarijo. Kaj njih briga. Privrti se, pozauga in izpljune bogvekje, bogvekakšno. *Gleda režeč in ponosen sam nase Carmina in čaka njegov odziv. A ta ne zine nič. Guiseppa pove Carminu kot v nekakšno spravljivo pojasnilo za brata ...*

GUISEPPA A je dober dečko.

MARCO (se ustavi v smehu, ko mu pogled zaide na uro na steni) Pojdi po očeta. Vsak čas bo.

GUISEPPA (medtem ko gre v drugo sobo, bolj sama zase) Stokrat sem to že slišala. (za seboj zapre vrata)

MARCO (zavpije za njo) Pa boš še stoprvič! Sicer pa ne govorim tebi ... (se obrne k Carminu)

Mi moški imamo svoja posla, a ne. Babe ne bodo tega nikoli kontale. Dobra gorgonzola?

CARMINO Odlična.

Carmino ima še nekaj sira na krožniku, medtem, ko je Marcov že zdavnaj prazen.

MARCO Če ne boš ti, bom jaz. (vzame košček si iz Carminovega krožnika ter ga da v usta – cmokajoče) To je dobro za nas Italijane. Rojeni za preživetje. Še iz plesni smo naredili specialiteto. Mi in ščurki. Ni nas ugnobila mafia, ne bolezen, niti vojna, ki smo jih sicer vse sami začeli, in ne bodo nas te smeti. Vsak kraj ima svojo gorgonzolo in svoj odpad. Marano

ima baker in nikelj, Spuglia krom, kadmij, svinec, Santo Domino odpadne snovi iz strojarn, Castel Di Principe odpadke iz bolnic, Sorrento pnevmatike in embalažo, Terigno usedline iz čistilnih naprav, Santa Maria de Commo arzenik, stranske proizvode jeklarn, svinec in te stvari in mi to sranje iz Nemčije ...

Utihne, ker pride oče in za njim Guiseppa.

CARMINO (vljudno) Dober dan.

In vstane, da se rokuje z očetom. Ta samo zamahne z roko in nekaj zamomlja. Nato sede k radiu ter ga prižge. Prične iskati postajo. Postaje šumijo in glasovi ter glasba se prepletajo skozi šumenje.

GUISEPPA Ti pomagam ata? (Carminu) Oddaja se pričinja.

Oče ne reče nič, samo vrti gumb.

MARCO (tišje Carminu) Naš oče je radioaktiven, veš. (pokaže na očeta)

Carmino ga pogleda, ker ne ve kaj naj si misli.

MARCO (nekoliko glasneje kot bi hotel) Ker aktivno poslušam radio. (se zareži)

GUISEPPA (mu takoj sikne v opomin) Slišal te je.

OČE (obrne proti sinu) Preveč govoriš in premalo igraš.

MARCO (se nasmehne Carminu kakor, da mu ni mar, a je čutiti, da ga očetove besede prizadenejo) Oče želi, da bi naredil kariero, tako kot Roberto.

GUISEPPE Saj ima prav. Nič ne vadiš.

CARMINO Pod arkadami ...

MARCO (ga hitro prekine in mu pokaže naj ne pove) Kaj bom vadel? Za koga?

Vstane, se skloni mimo očeta k radiju in mu pomaga vrteti gumb.

MARCO Sem še cigani ne hodijo.

OČE Tiho!

GUISEPPA (tiho sikne fantoma) Začelo se je.

Oče, da radio na glas. Po prostoru zaplava klasična glasba. Marco sede in potegne Carmina k sebi, da mu zašepče ...

MARCO Oče čaka Roberta.

Carmino ga pogleda, nevedoč kaj bi si s to njegovo izjavo.

MARCO Eh! (samo zamahne z roko nad vsem in se zlekne nazaj čez klop)

OČE Pst! (mu naredi in se spet obrne k radiu – pozorno poslušam)

MARCO (vzame košček sira z Carminovega krožnika in ga prične žvečiti) Madonna mia, kaj bi dal za kapljico olivnega.

Guisseppa nestrinjajoče gleda brata in zavije z očmi nad njim. Marco, ji pokaže jezik. Ona se obrne proč.

Tako obsedijo.

Klasična glasba igra iz radia.

Zatemnitev.

Čez čas se vrne luč. Vsi so še v istih položajih, le Marco je zadremal in glasba na radiju je druge vrste, posvetne.

GLAS MODERATORJA NA RADIU (zaključí oddajo) Dragi poslušalci, to je bilo vse za danes v našem Glasbenem nocturnu. Z vami sem bil Guido Montelli, slišimo se spet jutri ob istem času. Že čez nekaj minut bo z vami Luigi Fresci in novice iz sveta ...

Oče ugasne radio in nenadoma zahlipa. Carmino ga začudeno pogleda, a Guisseppa in Marco, ki se je že zdramil, ne reagirata kaj prida; kakor, da sta že navajena.

Oče počasi poklapano gre nazaj v sobo. Carmino gleda za njim.

GUISEPPA (v pojasnilo) Oče joče, ker ni bilo Roberta.

CARMINO Kaj je to da 'oče čaka Roberta'?

MARCO Moj brat ... Eh, dolga zgodba. (nonšalantno zamahne z roko) Bil je najbolj nadarjen violonist od Palerma do Trsta.

GUISEPPA Oče upa, da bo kdaj zaslišal njegovo violo.

MARCO Še vedno upa, da je živ. Deset let je že minilo, on pa še vedno visi na tem njegovem nocturnu.

GUISEPPA (opomni brata) No, Marco, bodi prijazen.

MARCO (sarkastično) Saj sem! Izjemno prijazen!

GUISEPPA (vzdihne in pove Carminu) Ja, še nobene oddaje ni zamudil. Upa, da ga bo kdaj zaslišal.

CARMINO Kaj pa se je zgodilo z Robertom?

Marco in Guisseppa se spogledata, a ne rečeta nobene. Hip za tem Marco povzame ...

MARCO Guisseppa prižgi radio, rad bi slišal novice.

Guisseppa to naredi. Za trenutek zaslišimo moderatorjev glas. Ona takoj zmanjša jakost in pojasni fantoma

GUISEPPA Da se bomo lažje pogovarjali.

MARCO No, povej, Carmino – kakšna je tvoja zgodba?

CARMINO Moja zgodba?

MARCO Tvoja zgodba? Je to kriminalka, akcija, ljubezenska – fuj! – upam, da ne. (se narejeno spači, a že nadaljuje) Komedijska, grozljivka, buaaa! (pomiglja grozeče s prsti in naredi norčavo grimaso vampirja, ki napada) Limonada, vojna drama ... (se nasmeji sam sebi)

GUISEPPA Joj, Marco, nehaj s temi neumnostmi.

MARCO No, povej. (sune Carmina s komolcem)

CARMINO Kaj vem, če ni vsega po malem. (se plaho nasmehne)

MARCO (spet norčavo) To je moj fant! (objame Carmina preko ramen in ga češ pokroviteljsko stisne k sebi) Tako se živi.

GUISEPPA Joj. (zavije z očmi nad bratovim obnašanjem)

MARCO Kaj 'Joj!'?

GUISEPPA Komaj eno uro ga poznaš.

MARCO A čutim kot da mi je kot brat. A ne, Carmino? Saj bi bil moj brat? Vsekakor boljši kot pravi. (nenadoma z jedko zlobo) Sovražil sem tega nadarjenega pizduna.

GUISEPPA (jezno prizadeto ter opominjajoče) Marco!!

MARCO (braneče) Sem že tiho.

GUISEPPA Ne drzni si več ...

MARCO (jo prekine) Saj sem nehal. A si gluha?

Se ihtavo požene na noge in odvihra ven. Nastane nekaj trenutkov tišine. Guiseppa sede k Carminu.

GUISEPPA Ne živimo od vedno tukaj. V Neaplju smo živeli. V v tistem starem delu centra veš, kjer so najlepše hiše. Imeli smo srečo, da smo bili v zadnjem nadstropju, da smeti niso prišle do nas. Takrat je tudi še živela mama. Tako lepa ženska je bila ... (reče zasanjano in se zamisli, nato pogleda Carmina ...) A sem jaz lepa ženska?

CARMINO (prikima) Lepa.

GUISEPPA (nadaljuje ...) Mama je bila lepa – to je bilo mnenje vseh ...

Se ustavi – za hip – molči – Carmino jo gleda – nato ona nenadoma hitro, v neki trpki bolečini, konča zgodbo ...

GUISEPPA Vzela je Roberta in odšla gor.

Tišina. Čez čas ...

CARMINO Si jo še kdaj videla – slišala?

Tišina. Guiseppa molči. Pogumna deklica je in sploh se ji ne vidi, da cela njena notranjost joka.

CARMINO Pogumna deklica si.

Guisseppa pogleda proč. Tedaj Marco veselo primaha nazaj. Spet je razposajene volje kot prej. Nežno objame sestru.

MARCO Veš kaj sem se spomnil sestrica?

GUISEPPA (se iztrga iz svojih misli, a nanj je še vedno nekoliko jezna) Kaj?

MARCO Nekega dne bo oče zaslišal Robertovo violo in potem bo konec vsega tega. Potem bomo vsi bogati.

GUISEPPA Bogati živijo na nebu.

MARCO (se nenadoma razplamti) Ko bomo vsi bogati bomo živeli na zemlji! Tako pravim jaz! (Carminu) Vidiš, zato je potrebna revolucija! (udari s pestjo po mizi – nenadoma poskoči in prisluhne) Guisseppa, daj bolj na glas!

Zakliče sestri, ki vstane in to stori. Marco zasede njeno mesto. Vsi trije prisluhnejo.

MODERATORJEV GLAS PO RADIU »... helikopter s Papežem Leopoldom VII. in spremstvom je ...«

MARCO Strmoglavil!

GUISEPPA (mu naredi) Pst!

MODERATORJEV GLAS PO RADIU »... izginil nekje v bližini Potera ...«

MARCO (vzklikne) To je tu!

GUISEPPA (mu naredi) Pst!

MODERATORJEV GLAS PO RADIU »... zato prosimo vse državljane, ki bi karkoli vedeli o tem dogodku, da to nemudoma javijo v Center za zračni transport. Pristojne službe še ne morejo podati zanesljive izjave ali je šlo za okvaro motorja ali pa so podnebne razmere povzročile, da je plovilo zavilo iz predvidene smeri in se je za njim izgubila vsaka sled ...«

MARCO Ha! Potem je ziher strmoglavil.

GUISEPPA Nič ne vejo.

MODERATORJEV GLAS PO RADIU »... kot vemo je papež Leopold VII. komaj pred tremi meseci prevzel tiaro od svojega predhodnika Janeza V. in ena njegovih prvih želj je bila, da kakor hitro je mogoče obišče Vatikan ...«

Guisseppa zmanjša glasnost.

GUISEPPA To je slab znak.

MARCO Zakaj? Bojo pa novega izbrali.

GUISEPPA K nam je hotel.

MARCO Aja? Kaj bo tu počel? Nabiral politične točke? Saj je že papež. Temu nič ne manjka.

GUISEPPA K nam je hotel. K nam. Sem.

Marco spozna, da misli k njim, domov.

MARCO (začudeno) Kaj pa govoriš?

CARMINO Misliš?

GUISEPPA Vem.

MARCO No, super. Vsaj lahko neham dvomiti, da ti nisi trčena.

CARMINO Nekoč je bil neki papež, ki ni dovolil, da bi mu verniki na sveti petek, poljubljali noge.

GUISEPPA Zakaj ne?

CARMINO Ker mu je od sifilisa razjedlo podplate.

MARCO (osuplo) Kaj pa zdaj ti blebečeš? No, saj sem vesel, da si povedal cela dva stavka – a kaj?

GUISEPPA (jih napne bratu) Prav ima Marco. Tebi manjka spoštovanja. Nikogar več ne spoštuješ.

MARCO Spoštovanja? On govori, da ima papež sifilis!

GUISEPPA Najbolj pa mučiš sebe.

MARCO (odločno vstane od mize in namigne Carminu) Pridi. Greva.

CARMINO Kam?

MARCO Na nekaj lepega. Pridi.

Marco vstane in gre. Za njim pa Carmino. Guiseppa ostane. Vzdihne in gre ven za njima.

Tema.

3. PRIZOR

Sredi prostranega smetišča

MARCO, CARMINO, GUISEPPA

Carmino in Guiseppa sedita na velikem kupu smeti in gledata nekam v daljavo.

CARMINO Kaj počne?

GUISEPPA Boš videl.

CARMINO Kaj pa to ovija okoli?

GUISEPPA Magnetofonski trak.

CARMINO Zakaj pa?

GUISEPPA Dobro gori. Potrpi. Saj boš videl.

CARMINO A niso ti sodi strupeni?

GUISEPPA Marco zna z njimi. Zelo nadarjen fant je.

CARMINO Kako pa to, da si se ti opekla?

GUISEPPA Nisem ga poslušala. Jezna sem bila nanj in sem se šla opečť.

Nastane tišina. Čez hip ona doda ...

GUISEPPA Ampak od takrat naprej se ni več spravljal na očeta.

Carminu jo začuden pogleda. Ona mu resno vrne pogled.

GUISEPPA Carmino, ti si zaljubljen.

CARMINO (presenečen nad njeno ugotovitvijo) Kako veš?

GUISEPPA Čutim, da hrepeniš.

CARMINO Iščem deklico. Otroka ima.

GUISEPPA A je poročena?

CARMINO Ne. Samo otroka ima.

GUISEPPA Kaj boš s tujimi otroci? Jaz ne bom nikoli razumela kako lahko eni vzljubijo tuje otroke kot svoje. To je skregano z zdravo pametjo. Veš, jaz bi morala biti fant. Že ime so imeli pripravljeno. Ampak, potem, ko je mama šla, je bil oče vesel, da sem še jaz.

CARMINO Kako to misliš?

GUISEPPA Kaj je tu za mislit? Enostavno tako je. Ena punca je v naših družinah več kot dovolj. Če pa ni nobene, pa sploh ni družine. Pa je lahko še ne vem koliko dedcev.

CARMINO To imaš pa najbrž prav.

GUISEPPA Seveda imam prav. In ti – kaj je na tisti tvoji takega, da laziš za njo?

CARMINO Nič. Enostavno se je enkrat treba odločit.

GUISEPPA Odločit? (ne razume najbolj)

CARMINO Če si lačen, če odločiš, da ješ, če si žejen piješ.

GUISEPPA Lahko se odločiš, da boš puščavnik, a ne boš, ker imaš preveč rad ta svet.

CARMINO Potem se že nisi do konca odločil.

Guisseppa razmišlja.

GUISEPPA Najbrž imaš prav, ja. Zdaj razumem zakaj te ne moti, da ima otroka. Kako dolgo boš pa čakal?

CARMINO Dokler je potrebno.

GUISEPPA In kaj boš vmes?

CARMINO Ne vem še. (skomigne z rameni)

GUISEPPA Ta čas lahko ljubiš mene. Jaz nimam nikogar.

CARMINO Lahko počnem marsikaj, ne morem pa ljubiti tebe.

GUISEPPA Zakaj ne? Saj ne bo vedela.

CARMINO Odločil sem se.

Guisseppa razmišlja.

GUISEPPA In če se jaz odločim, da ljubim tebe in boš moj in te prepričam, da jo ne ljubiš več.

CARMINO Potem bo prej ali slej tako.

GUISEPPA In kaj naj počnem vmes?

CARMINO Živi.

Guisseppa razmišlja.

GUISEPPA Če ne bi bila bolana bi že zdavnaj imela otroka. Pa čeprav bi bil Marcov.

CARMINO Kako to misliš 'Marcov'?

GUISEPPA Včasih mi tako sitnari. A zdaj ve, da me lahko hitro izgubi in da mir. (nekoliko otožno) No, saj enkrat me bo.

CARMINO Kaj pa te daje?

GUISEPPA Marco je rekel, da ti ne smem povedat.

CARMINO Zakaj ne?

GUISEPPA Ker upa, da se boš zaljubil vame in ostal.

CARMINO Si res bolana?

GUISEPPA Bolana, bolana. (prikima) Od Ognjene zemlje.

CARMINO Ognjene zemlje?

GUISEPPA Naše zemlje. (mu prikima) Vsa Južna Italija je smetišče Evrope. Tako smo v Neaplju rekli – Ognjena zemlja, ker ni več koščka, ki ne bi bil strupen. Camorra nas je prodala in mi moramo molčati, da preživimo.

Prihiti Marco in za seboj spušča po tleh črn magnetofonski trak.

MARCO (navdušeno) Vsak čas bo.

CARMINO Kaj si pa naredil?

MARCO Južni sij. (se nasmeji)

CARMINO A misliš nekaj takega kot Severni sij?

MARCO Lej ga, kako je brihten. Ko prižgem tale trak boš videl kaj je to Marcov Južni sij. Prižgal bom nebo.

CARMINO Pa to nikogar ne moti?

MARCO Brez skrbi, varno je. To sem izpopolnil do popolnosti. Boš videl.

GUISEPPA Mislim, da te je vprašal, če to nikogar ne moti?

MARCO (osorno sestri) Ja, štekam, ja, kaj me je vprašal. Pač odgovarjam po svoje. (nato Carminu) Bejži, no, nikogar ne briga več naše početje. Kakor, da so se sprijaznili, da ta zemlja nikdar več ne bo čista.

GUISEPPA Kaj se je tu za sprijaznit?

Carmino gleda Guiseppo kakor, da čaka še kaj več pojasnila. Marco to ugotovi in mu pojasni.

MARCO Guiseppo moraš znat razumet. S tem je mislila, da se z dejstvom nimaš kaj sprijaznit, če je že dejstvo – mar ne? (pogleda sestro in nato v daljavo) In prekleto prav ima.

CARMINO Mislita, da ni poti nazaj?

MARCO Samo naprej, dragi moj prijateljček, samo naprej. Zato pa nas čaka revolucija. (prime za konec vrvice) A smo pripravljeni? (prižge vžigalnik)

GUISEPPA Pridi.

Se umakne bolj dol v vznožje kupa in pomigne Carminu naj se ji pridruži.

GUISEPPA Bolj varno bo.

MARCO (ki sedi nonšalantno prav na vrhu kupa) Ah, ne pretiravaj!

Prižge vrvico, katere plamen odgori nekam v daljavo. Carmino se skloni k Guiseppi. Ona se pritisne k njemu in skupaj kukata izza roba tja v daljavo, kjer bi se moralo nekaj zgoditi. In res ...

V daljavi odjekne močna eksplozija in v ozračje se razlije prečudovita svetloba, ki zajame vse nebo.

MARCO (skače od navdušenja kot en razposajeni kavbojec) Jipi-ja-je! A ni to mega!! Noro! Noro!!

Guisseppa in Carmino se dvigneta višje in pogledata. Na obrazih se jima riše občudovanje. Na nebu se menjujejo barve, zlivajo se druga v drugo in tisoče drobnih iskric prši na vse strani kot, da se je slap iz luči vsipal z neba.

CARMINO (dahne) Čudovito je ...

Guisseppa ga prime za roko. Prsti se jima prepletejo.

MARCO (svečano) In Marco je rekel: Naj bo luč. In bila je luč!

Guisseppa in Carminu se mu pridružita na vrhu kupa.

MARCO (se zrine med njiju in ju objame čez ramena) A ni lep – moj Južni sij?

Dogodek na nebu počasi pojenja.

CARMINO Čudovito je. Kako ti...?

MARCO Uspe? Se spomniš tistega soda, ki je opekel Guiseppo? Z vodo sem šel nadenj – kar ne bi nikoli, nikoli, smel storiti! A tedaj tudi tega ne bi bilo. (pokaže na pojenjajoči 'sij') Nekaj galon vode, nekaj teh sodov in dolg magnetofonski trak. Nič lažjega! (se prešerno zasmeji) Ampak ne poskušaj sam, da se ne opečeš. Še ena reč je, ki pa je moja skrivnost.

CARMINO Kaj je v teh sodih?

MARCO Naša preteklost. Nekaj deset tisoč let, da smo prišli od prvega orodja do vsega tega sranja. In naša prihodnost ...

GUISEPPA In nekaj deset tisoč let, da se rešimo vsega tega sranja. (se široko nasmeji) Vidiš, Marco, tudi jaz sem lahko pametna.

MARCO Tiho bodi pa glej.

Stojijo in molče gledajo v daljavo, kjer počasi izginja vsa prejšnja lepota in se spet vrača umazana megla.

GUISEPPA (vzdihne) Konec. Škoda.

MARCO (jo stisne k sebi) Saj bomo kmalu ponovili ljuba sestrice, prav kmalu in za ves svet.

GUISEPPA (nenadoma zavpije in pokaže z roko na nebo) Kaj pa je bilo tisto tam?!

Vsi trije napeto gledajo v isto točko v daljavi.

MARCO (presenečeno vzklikne) Nekaj je padlo z neba!

GUISEPPA Nisem dobro videla. Naenkrat se je prikazalo izza oblakov.

MARCO Mogoče je NLP?

CARMINO Mogoče jim je uspelo pristati?

MARCO Grem tja! (steče tja)

Carmino se zažene za njim, a ga Guisseppa sunkovito potegne z roko nazaj.

GUISEPPA Ne hodi!

Nato se mu s takšno silo zagriže v poljub, da se zvrneta na tla. Pričneta se strastno poljubljat. Carmino ji hoče sneti očala.

GUISEPPA Ne! (mu ustavi roko) Pusti.

CARMINO Zakaj ne?

GUISEPPA (roteče) Pusti ... prosim.

Znova ga strastno poljubi in prične slačit. In on njo. Ljubita se na kupu smeti. Ko zasopihano končata se Carmino odvali od nje na hrbet in si kot v neki grenki krivdi zakrije oči z roko.

Guisseppa je srečna.

GUISEPPA Kako ji je ime?

CARMINO Ne bi zdaj o tem.

Na vrh kupa se pojavi Marco. Na rokah stežkoma nosi nekoga.

GUISEPPA Marco?! Kaj pa je tole?

MARCO (zadovoljno) A sta se dala dol?

GUISEPPA (k njemu) Marco, kaj nosiš? (se zdrzne in prime vsa iz sebe za usta, ko se nekoliko vzpne po kupu in vidi Marcovo breme) Oh!

CARMINO Kdo je to?

MARCO Papež.

CARMINO (presenečeno) Papež ...?

GUISEPPA (poduha moža v bratovih rokah) Po novem diši.

Tema.

4. PRIZOR

Velika spalnica v veliki vili

MARCO, CARMINO, PAPEŽ, GUISEPPA

Velika kraljevsko razkošna spalnica. V temu primerni postelji z prekrasnim baldahinom leži bolnik s prevezano glavo. Papež je, ki spi nemiren sen. Ob njem sedita fanta in ga opazujeta.

MARCO Glej ga, beli vojak neba.

Carmino ne reče nič.

MARCO A poznaš to pesem? (zapoje)

»Ker zdaj smo vsi na isti strani
bili smo okras sveta,
mogoče bomo spet kdaj izbrani
za bele vojake neba.«

CARMINO Poznam.

MARCO Padli beli vojak. Ampak srečen. Kaj je sploh funkcija papeža? Saj vem, vodi čredo, je Kristusov namestnik in vse to? Ampak dejansko kaj pomeni, razen tega, da je šef vseh njihovih zakladov in glavni kadrovnik? A se lahko zgledujemo po njem? Poglej samo kako je načičkano oblečen.

CARMINO (citira Guiseppo) Diši po novem.

MARCO Diši po nebu. Meni se zdi kot kip.

CARMINO Je povezava med nebom in zemljo.

MARCO (se nasmehne) O to pa. Naša povezava med nebom in zemljo. (ga zaskrbi) Samo, da se ne stegne.

CARMINO Ti nisi veren?

MARCO Pa ti?

CARMINO Sem.

MARCO Kako lahko verjameš v to sranje. Veš, da je bil Kristus prvi vampir.

Carmino se nasmeji.

MARCO Kaj se smeješ – od mrtvih je vstal!

CARMINO A te ne mika imeti prijatelja, ki te nikoli ne razočara?

MARCO (to ga nekoliko zamisli) No, če tako na to gledamo ...

CARMINO In te čaka po smrti, da te nagradi?

MARCO Ja, potem je res bolje takoj crknit. Kaj se sploh mučit tu. Eh! (zamahne z roko nad vsem tem) Raje imam tebe, tukaj, iz mesa in krvi, kot pa onega hipija. Pa kdo je sploh zdaj bog – Kristus ali bog Bog? Saj veš, tisti očaj z dolgo belo brado tam zgoraj, ki je naredil svet in človeka. Ali pa celo neki Duh?

CARMINO Treba se je odločit.

MARCO Kako misliš 'odločit'?

CARMINO Kot se je tvoj oče. Nekega dne bo slišal violo tvojega brata po radiju, boš videl.

MARCO Kaj si ti, butasti jasnovidec ali kaj?

CARMINO Ljudje se odločijo, da bodo verjeli – v Kristusovo vstajenje, v vino iz vode, v nebeško kraljestvo in v pekel. Bog je samo metafora za tisto kar se odločimo.

MARCO Madona, si začel naenkrat kunšno govorit. Nič ne štekam. Zame je bog en kup smeti, tako kot vse ostalo – sama ljuba navlaka.

CARMINO Lahko se odločiš, da boš dober ali slab ...

MARCO (mu pade v besedo) Daj, Carmino, ne serji. Jaz se nisem odločil za ta drek tu doli.

CARMINO Ampak razmišljaš pa o revoluciji?

MARCO Pusti ti mojo revolucijo. Pri tem mi bog že ne bo pomagal.

CARMINO Tudi Jezus je želel spremeniti svet.

MARCO Če je sploh resnično obstajal. No, saj četudi ni, hotel je nekaj spremeniti, to je res. A glej kam nas je to pripeljalo.

CARMINO Na nebo.

MARCO (se zasmеji) Ja, ene že za časa življenja. Mogoče pa je to smisel vsega tega. Samo kaj, ko ne znamo naprej.

CARMINO A misliš, da bo tam zgoraj kaj drugače?

MARCO Veš, da. Tam bojo babe, dober jesti, filmi, muzika – čisto bo. Pravi žur!

CARMINO A misliš, da je čisto, če smeti ne vidiš?

MARCO (nejevoljno) Joj, ne mi zdaj vsega pokvarit. A si ti bil zgoraj, kaj – da veš kako je? A si bil?

Carmino molči.

MARCO (Carminu) Potem pa raje drži. (papežu) Najprej gor, potem pa dol na revolucijo. (zavpije nanj) Spucat ta drek!

Bolnik zastoka.

MARCO (ga zaskrbljeno pogleda) Jebemti, upam, da Guiseppa ve kaj dela. Pa kje zdaj hodi?
(se ozre proti vratom)

CARMINO Kar obvlada sem videl.

MARCO Ja, obvlada. Je končala nek tečaj za medicinsko sestro. V teh krajih mora biti vsaj en član družine podkovan v dajanju prve pomoči. Še posebej dobrodošla je specializacija za oskrbovanje strelnih ran. (se zareži Carminu)

Vstopi Guiseppa z lavorom polnim tople vode in brisačo.

MARCO Končno, no.

GUISEPPA Umila ga bom.

MARCO Nekaj je stokal.

GUISEPPA (nežno gleda bolnika) Boli ga revčka. (odloži lavor in si začne dajat opravka z njim)

MARCO Misliš, da mu rata?

GUISEPPA Oče ne najde postaje.

MARCO Jebemti, je to en kreten.

GUISEPPA (resno opozorilo) Marco.

MARCO Ma kaj?

GUISEPPA Ni on kriv za te motnje. Pojdi, da ne zamudi.

MARCO (vstane in se odpravi) Ja.

Marco izgine za vrati. Guiseppa, ki je gledala za njim sedaj pusti bolnika in se stisne h Carminu.

GUISEPPA Kako je prijetno ob tebi. Včasih se mi zdi, da si angel.

MARCO (njegova režeča glava se pokaže pri vratih) Angel?! Ha, ha, ha! Ta je dobra! (prične hudomušno dražiti Carmina in spakljivo vzklikati) Carmino je angel! Angel! Angel! (oponaša stresanje kokoši s perutmi) Angel! S krili! (in prične zafrkantsko kokodakati)

GUISEPPA (se zažene jezna nanj) Ti si res en teleban! (in ga hoče ujeti – nerodno ji je)

MARCO Kokodak! Kokodak! (jo nalašč izziva)

GUISEPPA (še bolj jezno) Kreten Kampanjski!

CARMINO (smehljaje) Pusti ga, naj zafrkava.

MARCO (zabrusi Guiseppi) Če je taki čudežni angel, pa naj potem odleti gor med prave ljudi.

GUISEPPA A mi nismo pravi ljudje?

MARCO Mi smo živali brez dostojanstva.

CARMINO Kaj je dostojanstvo?

MARCO Dostojanstvo je vse kar tukaj ni.

GUISEPPA Idi dol k očetu.

MARCO Ti pa gor k svojemu angelu. (ji zabrusi in gre, a še oddaljujoč nekje za vrati zavpije)
Sem vedel, da se bosta spet dala dol!

Guisseppa gleda za njim. Čaka, da odide, da ne sliši ... Nato se obrne h Carminu.

GUISEPPA Upam, da je zdaj res šel. (misleča brata) Že od včeraj mi gre po glavi. Si mi naredil otroka?

Carmino jo najprej gleda. In gleda. Ne reče nič.

GUISEPPA Si?

CARMINO Kaj pa vem.

GUISEPPA (stopi k njemu in mu nežno pove) Glej, Carmino, mogoče pa le doživim, da ga donesem.

Carmino se obrne proč. Ona ga prime za brado in mu glavo obrne k sebi. Zahteva jasen odgovor.

GUISEPPA Si?

CARMINO Sem.

Gledata se. Nato Guisseppa odvrne pogled – razveseli se.

GUISEPPA To bo lep otrok.

Guisseppa vstane in prične bolniku s krpo brisati čelo.

CARMINO Zakaj živite v tako veliki hiši?

GUISEPPA To je najbolj razkošna vila na jugu Italije. A zaradi teh sodov v zemlji se ji nihče še približati ne upa. Bila je nekoč last Velikega padrina, najbolj iskanega Camorranista vseh časov. Slišal?

CARMINO Kdo pa ne bi vedel zanj.

GUISEPPA Sicer pa uporabljamo samo prostore za služinčad.

CARMINO Sem opazil, ja.

GUISEPPA Kaj vem, oče nama drugače ne dovoli sem v glavne prostore... Pa itak vse propada.

CARMINO A je še vedno čudovita hiša.

GUISEPPA Odnegli so vse kar se je dalo. Še preden smo mi prišli.

CARMINO Zakaj ste prišli?

GUISEPPA Ker je lepa hiša. Bila je moda, da si je vsak padrino, ki je hotel kaj veljati, dal zgraditi hišo kot jo je imel Tony Montana – Scarface.

CARMINO Al Pacino.

GUISEPPA Ja. A Veliki padrino je bil poznavalec umetnosti – prave umetnosti. Dal si je izgraditi dvorec kot državljani Kane.

CARMINO (vstane in se pojde razgledat nekaj korakov naokoli) Res je impresivno. Gotovo je stalo celo bogastvo. Ta spalnica je največja?

GUISEPPA Ja.

Mu prikima. Videti je, da je končala z 'umivanjem' bolnika.

GUISEPPA To je spalnica Velikega padrina. Vsi drugi padrini imajo svoje vzdevke, le on ne. *Carmino se nasmehne. Guiseppa to opazi.*

GUISEPPA Kaj si se nasmehnil?

CARMINO Govoriš kot, da še je živ.

GUISEPPA Saj mogoče je. A mora biti zelo star. Če bi on takrat še vladal Neaplju, ne bi rabili it.

CARMINO Zakaj ste šli?

Guiseppa mu na to vprašanje ne odgovori. V bistvu ga kar presliši.

GUISEPPA Bil je kralj Italije. V njegovem času ni bilo niti ene same vojne med družinami. Vse so se zmenili za mizo.

CARMINO A vendar so se ga vsi bali.

GUISEPPA (nekako občudujoče in zasanjano) Bil je kralj Italije.

CARMINO Misliš, da še živi?

GUISEPPA (prikima) Ja, mislim. Nikoli niso našli nobenega trupla. Potem se je začela vojna med družinami in nasmetili so vso Evropo.

CARMINO Te smeti smo mi sami. Tega nihče ne bi mogel prepredit.

GUISEPPA Bi. Grande padrino bi. Ampak moral je iti.

CARMINO Kam?

GUISEPPA Ne vem. Najbrž gor ... če je pameten. Takrat se je začelo.

Tišina. Vsak razmišlja po svoje.

CARMINO Torej tudi ti se spoznaš na stare filme, in na umetnost?

GUISEPPA Pridi. (ga prime pod roko) Nekaj ti bi pokazala.

CARMINO Še en ognjemet?

GUISEPPA Nekaj dosti bolj trajnega.

CARMINO Kaj pa papež?

GUISEPPA V božjih rokah je. Če je preživel, mu je namenjeno. (se odpravi ven)

CARMINO Marco misli, da vas bo vzel s seboj gor.

GUISEPPA (sarkastično a hkrati navihano) U, Marco misli – to pa je nekaj novega.

Odideta.

Tema.

5. PRIZOR

Skrivališče v kleti velike vile

CARMINO, GUISEPPA, OČE

Druga za drugo se prižgejo neonske luči na nizkem stropu. Prikaže se prostor – stene iz betona in tla poploščena z belo fajanso. Za razliko od štukanirane spalnice iz prejšnjega prizora, je tu opremljeno precej špartansko – preprosta miza, kakšen stol in omara ali police. A nikakor ni prazen. Povsod je vse polno umetnin – po zidovih so obešene slike, naložene so druga čez drugo na tleh in naslonjene na stene, vrhunski umetniški izdelki iz dragocenih materialov drobne obrti so nametani naokoli, kipci, statue, vaze – vse kar bi lahko imelo neko umetniško in tudi finančno vrednost 'leži' tukaj, kot nanošeno in zapuščeno v neki veliki ihti. Skozi velika betonska vrata na tirih vstopita Carmino in Guiseppa.

CARMINO (presenečeno) Saj tukaj je pravo bogastvo! (stopi bliže k eni od slik) Prave umetnine?

GUISEPPA To je padrinov bunker. Vsega najdeš tukaj notri. Tam je prava hladilnica z mesom. (pokaže v neko smer) Zadaj skladišče. (pokaže) Jajca v prahu, moka, sladkor, pašta, konzerve, začimbe, olive – ma vsega ne pretek. Tukaj se je najbrž Veliki padrino nameraval skriti. V kopalnici je celo hidromasažna kad.

CARMINO Veliko veš o njem.

GUISEPPA O padrinu? Nekoč sem ga občudovala.

To zadnje pove nekako drugače s posebnim pomenom in Carmino čaka, da mu pove več in kaj obrazloži. A Guiseppa stopi do zidu in z velikega stola potegne žametno pregrinjalo. Prikaže se razkošen kraljevski prestol.

GUISEPPA Poglej!

CARMINO (občudujoče) Saj to je pravi prestol!

GUISEPPA Ja. Nekega francoskega kralja.

CARMONO (ga z roko gladi) Prelep je.

GUISEPPA Sem ti rekla, da je bil padrino kralj.

CARMINO (razgledujoč se) Tu je res polno vsega. (se nekaj spomni) Zakaj pa Marco pravi, da živite od njegovih voženj?

GUISEPPA Ah, pusti ga. Samo izmišljuje si. Sicer je pa res, da nočemo, da kdo izve za vse to. Sem še samo vsake toliko pripelje kak tovornjak, z res najbolj strupenimi odpadki.

CARMINO Zakaj pa vsega tega ne prodate?

GUISEPPA Oče ne dovoli. Včasih ga Marco maltretira za kakšno malenkost, a oče ne popušča in na koncu ga vedno posluša. To je edini prostor v hiši, ki je ostal nedotaknjen in papa hoče, da tako ostane. Ne karabinjerjem, ne Camorri in nobenim spretnim tatovom ga ni uspelo odkriti. Vsi so iskali vrata, a vrat ni. Le premična betonska stena na tirih. (pokaže tjakaj koder sta vstopila)

CARMINO Kako je pa vam uspelo?

GUISEPPA Marco je našel. On je znanstvenik.

CARMINO Znanstvenik? Zakaj pa potem igra violo?

GUISEPPA (jo gane) A igra, kaj? Pa niti njegova viola ni. Od Roberta je. Torej jo krade očetu.

CARMINO Najbrž bi se rad naučil njegove pesmi.

GUISEPPA (se nasmeji) A veš za to pesem?

CARMINO Zakaj se zdaj smejiš?

GUISEPPA Nič takega ne obstaja.

CARMINO A ni vajin oče glasbenik?

GUISEPPA Je, ja. A povprečen. Bolj za na ulico kot pa v opero. Roberto je bil njegovo upanje. Pesem mojega očeta je lahko katera koli pesem, ki jo bo Marco zaigral tako dobro kot jo je Roberto.

CARMINO (pozornost mu pritegne ena od slik) Tiziano. (prebere podpis na njej – občudujoče) Krasna kopija!

GUISEPPA Hitlerjev zaklad.

CARMINO Hitlerjev zaklad?

GUISEPPA Med svojo vojno je po celi Evropi naropal umetnine. Le pol od tega se je našlo. Druga polovica, pa je preko Švice in Argentine končala tukaj.

CARMINO Kako vse to veš?

GUISEPPA Po katalogih.

Mu jih navrže nekaj revij z mize v bližini. On eno teh bolj nezbrano zalista.

GUISEPPA Piše kaj človeštvu manjka.

CARMINO Torej ... (dvigne glavo od revije in jo pogleda) ... to ni kopija? (pokaže na sliko, ki jo je še maloprej občudoval)

GUISEPPA Nein.

CARMINO Torej so pod temi kupi smeti skrivajo biseri ...?

GUISEPPA Ne vem ali sem umsko zaostala ali kaj, vendar ne vidim razlike med tem tukaj in tistim zunaj.

CARMINO Čakaj, tule sem te pa izgubil ...?

GUISEPPA Ali so to smeti ali pa ono niso? Ali pa so lahko smeti karkoli, kar več ne rabimo.

CARMINO Vendar te slike in vse te predmete še rabimo.

GUISEPPA Zakaj?

CARMINO Saj so vendar vrhunski in neponovljivi dosežki naše civilizacije.

GUISEPPA Ja. Ampak zakaj morajo vedno znova ljudje to videvati? Komu kažemo to našo civilizacijo? Samim sebi. Naslajamo se. Kaj vem kaj bi delfin rekel nad tem Tizianom.
(preprosto skomigne z rameni)

Carmino si ne more kaj, da se ji ne bi nasmeljal.

GUISEPPA Razumela bi, če bi bil slikar še živ. Tudi jaz vedno rada pokažem očetu svoje slike.

CARMINO A ti slikaš?

GUISEPPA Saj v bistvu sem ti to hotela pokazati. A sva se zataknila pri Hitlerju.

CARMINO On je tudi bil kralj.

GUISEPPA Svojevrstni padrino, a nikoli grande. Ne moremo jih obvarovati.

CARMINO Česa?

GUISEPPA Vse te pomembne reči. (pokaže na umetnine okoli njiju)

CARMINO Kako to misliš?

GUISEPPA Moj brat bi ti že povedal. Jaz pa imam prekratko pamet za filozofijo.

CARMINO Ne, povej mi. Prosim. (jo proseče pogleda)

GUISEPPA Pridi. Poglejva moje bisere.

Zadaj na 'vratih' se pojavi silhueta. Oče je.

OČE Zakaj si ga pripeljala sem?

Njegov glas ju zdrzne. Obrneta s k njemu.

GUISEPPA Papa ... A ti je Marco nastavljal postajo?

OČE Zakaj si ga pripeljala sem?

GUISEPPA Carminu lahko zaupamo.

OČE Boš ga ti ubila?

CARMINO (se mu kar zaleti) Prosim?

GUISEPPA (pomirljivo Carminu) Ne skrbi, je samo pogovor. (in očetu) Ja, papa, bom jaz.

Oče nekaj zamomlja in gre v drugi prostor. Carmina niti več ne pogleda.

CARMINO (ironično Guiseppi) No, hvala.

GUISEPPA (se mu nasmeji in se pošali) Ti vsaj veš katera bolezen te bo pokončala. Greva zdaj na slike.

Ju hoče odpraviti. A iz drugega prostora se zasliši zvok viole, ki Carmina ustavi, da prisluhne.

GUISEPPA Pridi. To oče igra na Robertovo violo.

CARMINO Igraš tudi ti?

GUISEPPA Samo ne smej se prosim.

CARMINO Ne bom.

GUISEPPA Vsi igramo violo.

Carmino se nasmeji. Ni si mogel pomagati.

CARMINO Oprosti ... (se zresni) A vaša mama tudi?

GUISEPPA (z otožnostjo v srcu) Mama je pela. Ni znala igrati nobenega inštrumenta. Igrala je nase. (obmolkne, se za trenutek zamisli in nato nadaljuje ...) Vsi iščemo svojo melodijo. (nato se iztrga iz otožnosti) Povedala ti bom skrivnost.

Guiseppa za trenutek počaka na njegov odziv, a Carmino ne reče nič, zato nadaljuje.

CARMINO Meni se zdi, da je naše veselje le ena drobna kapljica v nekem ogromnem oceanu. In čez nas ravnokar plava veliki kit, zato je tako temno. (zapre oči in si zamišlja) Tako svobodno se počutim, ko pomislim, da je tam ta ocean.

CARMINO (nekako sam zase) In ta ocean je spet nova kapljica. In tam so spet zvezde. In kit, ki dela temo. (obupano) Grozno je, ker ni konca in zato počnem vse sorte, da ne mislim na to.

GUISEPPA Misliš, da ne moremo nehat obstajat?

CARMINO (v duši mu je trpko in strinjajoče odkima) Ne moremo.

GUISEPPA (pogleda v nebo, zmrazi jo) To je grozna misel.

CARMINO Ne moreš si misliti kako. Edino to mi preprečuje, da se ne bi ubil.

GUISEPPA (preplašeno) Ubil?! Zakaj bi se ubil?

CARMINO Da neham sanjat.

GUISEPPA Če ne bi sanjal, bi se šele hitro ubil. (stopi korak naprej in se razgleda naokoli) Veš da je vse iz nafte? Vse je melasasto. (se mu namuzne) Hi, melasasto!

CARMINO Kaj?

GUISEPPA Kakšna čudna beseda. Vse je lepljivo, brozgasto in strupeno. V nafti nič ne obstaja – razen nas. In ves svet smo si naredili iz nafte. Tekoče blato srkamo iz zemlje in ga potem strjujemo. Plastičnost naše vsakdanjosti ni nič drugega kot strjena nafta.

CARMINO In veš kako bi želel umret?

GUISEPPA Ne. Kako bi želel umret?

CARMINO Pod tekočo vodo.

GIUSEPPA V dežju?

CARMINO Magari. V nečem kar bi me izmilo. Divji ocean ... (se odsotno in hrepeneče zazre nekam)

GIUSEPPA Veš kaj si pa jaz želim? Da bi tukaj enkrat zapadel sneg. Ker ko bo zapadel sneg, bo prekril vse te smeti. In potem bo spet kot nekoč. Pridi zdaj. Ti bom pokazala svojo najlepšo sliko.

Ga potegne za seboj ven.

Tema.

6. PRIZOR

Pod arkadami na smetišču

MARCO, CARMINO, GUISEPPA

Mladeniča sedita na balah.

MARCO (smeje) A ti je Guiseppa pokazala tisto svojo čečkarijo?

CARMINO Je.

MARCO In kako se ti zdi?

CARMINO Še kar. (obmolkne, kakor, da to ni vse kar misli reči, nato res čez hip ...) Samo tiste rdeče packe mi niso jasne?

MARCO To je njena kri. Ne more slikat s povoji in si jih sname. Ne rabi rdeče barve, če štekaš kaj mislim.

Carmino razmišlja in Marco ga opazuje ... dokler ne povzame ...

MARCO Jaz sem pa znanstvenik, veš. To imam v krvi.

CARMINO Vem, mi je Guiseppa povedala. A nisi revolucionar?

MARCO Ja, seveda sem. Kaj ne morem bit oboje? Super gre skupaj. Pa če je Jezus lahko človek in bog ...?

Marco čaka kaj bo na to odvrnil Carmino, a tega zanima nekaj drugega ...

CARMINO Kaj pa viola?

MARCO Ah, to igram zaradi fotra. Saj vidiš, da me ne mara.

Marco čaka na Carminovo reakcijo, najbrž kakšne tolažeče besede. A Carmino ne reče nič.

MARCO (se mu nasmeji) Ti si faca! Vsaki klippan bi me zdaj hotel tolažit. (občudujoče) Res si faca. Si ti sploh Italijan?

Carmino se nasmehne.

CARMINO Nekoč sem živel zgoraj. (pokaže gor)

MARCO (čisto oživi) Daj nehaj! Ne ga srat! In? Se ti je obrnilo! Kaj pa delaš zdaj tukaj? Ej, stari, če jaz pridem enkrat gor. (zmaje z glavo, češ, potem bo pa to res nekaj posebnega – nato nenadoma nahruli Carmina) Pa kaj vraga zdaj delaš tukaj bedak?! Si ti sploh pri sebi?

Carmino molči.

MARCO Me ti zajebavaš? Kaj je s temi tvojimi molki? A misliš, da zgledaš moder ali kaj? En drek zgledaš! Klippan zgledaš!

Ker Carmino še molči, zato Marco samo zamahne nad njim z roko.

MARCO Eh, nič ti ne verjamem. Samo nakladaš. To tvoje sanjanje, pa to, da si živel med srečnimi.

CARMINO Srečnimi?

MARCO Ma onimi klipani zgoraj. Drek jih gleda bebce. Naj grejo s svojimi raketami v božjo mater! Pa naj grejo čimprej, ker kmalu bom zažgal ves svet.

CARMINO Kaj boš?

MARCO No, me veseli, da te vsaj to zanima. Svet bom zažgal – kot eno šibico ga bom uprasnil. (objame Carmina prijateljsko čez ramena in mu zaupno razloži) Glej Carmino, vse je nastlano z smetmi. Zažgeš na enem koncu in vse zgori. A ni čisto tako ... Vmes so jarki – mislim potoki, reke, morja ... a ne. Edino voda preprečuje, da ne bi svet zagorel kot ena prelepa olimpijska baklja. Najti moram zmes, ki bo v stiku z vodo sprožila procese, da bo tudi voda zagorela. (se zareži) Tam spodaj na dnu, pa je itak tudi toliko smeti, da se jim ne splača izognit. Ka bum! (vzklikne in z rokami ponazori eksplozijo) Velikanski južni sij.

CARMINO Koliko let bi potem zemlja rabila, da si opomore?

MARCO Kaj vem, dve tri milijarde.

CARMINO Kaj pa življenje?

MARCO Kaj življenje?

CARMINO Živa bitja. Spet bi bil mrtev planet.

MARCO (razburjeno) Mrtev? Mrtev?! A atomi niso živi?! A lava, ogenj in prah ne obstajata? A to pomeni, da nista živa? (nenadoma obmolkne in pozorno pogleda Carmina) Slediš ti sploh?

CARMINO (se mu nasmehne) Veš, da.

MARCO No, fino. Vsaj nisi butl. Enkrat sem enemu tovornjakarju šel to razlagat. Veš kaj je rekel?

Carmino ne reče nič, samo gleda ga.

MARCO Aja, tebi klipanu se niti vprašat ne da. Mater, ta tvoja manira vsevednega modreca ... Samo če bi mi pa zazehal, bi te pa obrisal. Ne dovolim, da mi kdo zeha, ko mu talam bisere. (nato se spomni tovornjakarja in vzklikne) Nič ni rekel – nič! Čisto nič! Kakšen zahojenec. Jaz mu tu razlagam o smislu življenja, on pa zeha. Imel pa je dober stroj. Volvo. To je žival. Kopa ko grizli. Pa polno nagib bab v kabini. Nalepljenih (se zareži), da ne boš mislil, da pravih. Pa Kalašnikova pod sedeži. Je rekel, da ga je enkrat šel obiskat v Rusijo, tega generala ali kaj je bil, ki je to puško izumil. Samo jaz mu ne verjamem. Ta tip bi moral bit potem star

ko svet. Bajе na Kavkazu živi samo od kefirja. (se zareži in spet objame Carmina čez ramena)

A ti meni vse to verjameš? Ha, ha, ha – včasih si še sam verjamem!

CARMINO Torej nisi znanstvenik?

MARCO En navaden drek sem – to sem. Ampak to pa tako kot treba. Ne popuščam.

Imam idejo!

CARMINO Poln si idej.

MARCO (se umakne od njega in ga pogleda) A ti mene zajebavaš? Ne, ne zajebavaš me – resno misliš. To mi je vseč pri tebi, da resno misliš. Ja, imam to idejo. Celemu svetu bi pomagala in bila bi bolj brana kot biblija.

CARMINO Knjiga?

MARCO Ja, ta brihtni, knjiga. Vendar kakšna knjiga. O stvareh o katerih molčijo.

Marco utihne in ne reče več nič, kakor, da čaka Carmina, da bo radoveden.

MARCO A ne boš vprašal o čem se molči? Ne, ne boš ne, ker veš, da bom vseeno povedal; ker itak rad čvekam in težim. In ti to veš. Pa me nisi niti naštudiral, samo tak si. Znaš ljudem dat prostor. Ne pa tak ko ta moja sestra. Včasih tako najeda. In reži se mojim idejam. Tu doli so res brezkoristne, gori bi si pa z njimi že naredil svoj plac.

Marco se reži, Carmina potegne v smeh z njim.

MARCO Pa mogoče sem malo psihopat. Malo. Mičkeno. (pokaže s prstom to 'mičkeno') A se me bojiš?

CARMINO Se.

MARCO Zakaj pa ne pokažeš?

CARMINO (čisto resno) Oprosti, ker se ne vidi dovolj.

MARCO (se na ves glas zakrohoče) Joj, ti si res en butl! Še večji butl kot jaz! Pa kako ti to rata? (oponaša Carmina) 'Oprosti, ker se ne vidi dovolj.' (se krohoče) Ja, si obrisan, ni kaj. (nato se zresni) Šoferji nočejo na ta odpad in potem jaz prevzamem, pa skipam svinjarijo tu. Potem jim vrnem praznega. Bojijo se, da bi se kontaminirali, štekaš, ne.

Ustavi nalet besed in premeri Carmina.

MARCO Samo ti to štekaš – itak. Od kod ti vse to tako štekaš? Si iz Camorre?

Carmino ga samo gleda.

MARCO Si službeno?

Ni odgovora.

MARCO (odkrito resno) Saj to razumem. Ta pederski šofer pač ne bi smel zehat. Volvo je še nedotaknjen tam spodaj. (pokaže z roko nekam v daljavo) Včasih se malo vozim in radio poslušam. Doma ga moramo šparat za fotrove bedaste nokturne, tu pa si lahko naštelam

tehno, stari. (navdušeno vzklikne) Čisti tehno! (nato se spet zresni) Kaj so ti rekli? Čisti šus ali opomin? Opomin zagotovo boli. Samo da veš, ta stari in sestra nič ne vesta. Škoda bi bilo, da bi njiju tudi. Res škoda. Pa čeprav Guiseppa ne bo več dolgo, staremu pa se meša. Dobra človeka sta – ne tako kot ti in jaz. Imata nek smisel.

Tišina. Carmino molči. Ne vidi se ali gleda Marca, ali skozi njega ali mimo njega. Ta nenadoma zakriči.

MARCO Carmino, drek, brat si mi!

CARMINO (počasi reče) Nisem zato tukaj.

MARCO Zakaj pa?

CARMINO Povedal sem ti – sanjam in rad bi se enkrat zbudil.

MARCO (nejeverno) Orožja res nimaš, a lahko, da si si ga kam skril.

Fanta stojita, veter jima mršči lase. Marco povoha v zrak.

MARCO Po etanolu diši. Spet so pripeljali hladilno tekočino iz nukleark. Cele dneve hladijo te reaktorje za gor. (namigne z glavo na 'gor') Evropa je zdaj zgoraj in nas so zapustili Carmino. Ljudi so zapustili. Kako lahko nekdo kaj takega naredi? Samo če bi jaz imel otroke, na primer sina ali pa hčerko, bi tudi želel, da je gori. Saj je čisto človeško bit taki hinavski drek, kaj. Pa najbrž tudi ni zakomplicirano. Vse je jasno, ko imaš nekoga rad. Me imaš ti rad? *Carmino ne reče nič.*

MARCO Seveda, ja – ti ne odgovarjaš na vprašanja. A lahko bi mi povedal preden me boš ubil. Veš, ko si spal, sem te gledal. Nisem še nikogar videl tako mirno spati. Svoj živi dan, ne. Sicer jih na splošno nisem videl dosti spati, a čisto dovolj najbrž, da lahko to presodim. In nikoli si ne bi oprostil, če bi uničil kaj tako lepega. (pogleda proč, nekam v daljavo – a potem nazaj Carmina) Ne bi smel v kabino, ko me je poklical. Bil je en navaden stari prasec in tisto niso bile nage babe. Bilo je hrust.

Nikoli ne bi smel uničiti kaj tako lepega.

Tišina. Nato ...

MARCO Sicer pa od takrat ni bilo nobenega več sem.

CARMINO Zdaj vozijo v Albanijo.

MARCO Aja? (nato se domisli) Kako pa ti to tako vse prekleto veš, če samo sanjaš?

Gledata se, Carmino ne odgovori.

MARCO Oče je rekel, da nas boste enkrat našli. Camorra ne oprošča.

Tišina. Čez čas ...

CARMINO Nisem od Camorre.

MARCO Saj je vseeno. Brat mi nisi. Rad bi imel brata. Svojega nisem nikoli mogel imeti.

CARMINO Sem tvoj brat, Marco.

MARCO (po licu mu steče ena sama solza) Osamljeni kavboj sem, Carmino, a dosti dosti preveč občutljiv za ta svet. Zato mi ne govori teh lepih stvari. Naredi kot si se odločil. Saj se vedno moramo odločit, kaj? Za nekaj?

Ali drugi odločajo zate ...?

Gledata se.

Carmino ga hoče objeti, a Marco ne pusti. Carmino spet poskusi, a spet se ga Marco otrese. Tedaj ga Carmino z ihtavo silo objame in Marco popusti. Nasloni glavo Carminu na glavo in sunkovito zajočē. Carmino mu eno roko nežno položi na glavo, na rahlo ga poboža in tam mu roka obleži. Z drugo roko izvleče pištolo in jo nastavi Marcu zadaj na glavo. Tedaj nekaj zasluṭi in pogleda tja. Guiseppa je. V rokah drži Kalašnikovega obrnjenega proti sebi – cev ima porinjeno v usta.

Gledata se.

Marco na njegovi rami hlipa.

Carmino pospravi orožje.

CARMINO Kalašnikov ni za v usta.

MARCO (dvigne glavo in se mu nasmehne, a ne razume prav kaj misli) Kaj?

CARMINO Lahko dobiš infekcijo in umreš.

GUISEPPA Papež se je zbudil.

Tema.

7. PRIZOR

Velika spalnica v veliki vili

MARCO, GUISEPPA, PAPEŽ, OČE, CARMINO

Papež sedi v postelji naslonjen na vzglavnike. Guiseppa in Marco sedita ob njem, vsak na svoji strani postelje.

PAPEŽ Kako živite tu spodaj?

MARCO Vredu. Včasih se da videti sonce.

GUISEPPA A to je le ponoči.

MARCO Guiseppa, kolikokrat naj še rečem, tisto je luna.

GUISEPPA Oh, ti! (zamahne z roko proti Marcu, češ, daj mir) Kakšno je zgoraj nad oblaki?

PAPEŽ Modro, otrok moj.

GUISEPPA (se nasmeji bratu) Mi vsi smo njegovi otroci. A ni to lepo? (in že pohiti naprej)

Modro in kakšno še?

PAPEŽ Rekli so, da zažigalnice več ne obratujejo in da se bo po božji volji čez sto let ozračje popravilo.

MARCO Odgovorite sestri, prosim.

PAPEŽ (pogleda Guiseppo) Lepa deklica si.

MARCO In vi ste utrujeni star mož, ki trosi nesmisle.

PAPEŽ Človek je ustvarjen po božji milosti.

MARCO Človek je ustvarjen po božjem srdu!

GUISEPPA Marco je revolucionar, veste.

MARCO (mu ni prav, da je povedala) Guiseppa, drži gofljo!

GUISEPPA No, vsaj rad bi bil. A tu ni ničesar kar bi se dalo spremenit.

PAPEŽ Ne verujete v boga?

MARCO Oče veruje in Guiseppa nekaj žuli tisti križ tam. (pokaže na leseni križ na steni, čez katerega je razpet Jezus)

GUISEPPA Ne žulim ga, prah brišem.

PAPEŽ Torej ste ateist mladi mož?

MARCO Nisem ateist. Samo mi je vseeno ali obstaja ali ne. Bog, ki dela čudeže je kot škrat, ki straši otroke.

GUISEPPA Jaz pa verjamem v boga. Vsak od nas je sam, osamljen in prestrašen.

MARCO Jaz nisem sam, osamljen in prestrašen.

GUISEPPA Ne, ti si še zraven trčen.

MARCO (jezno plane nad njo) Veš kaj, pred papežem pa ne boš tako govorila z mano!

GUISEPPA (se mu postavi po robu) Aja – da ne? A mu naj povem kaj vpiješ ponoči?

MARCO (v silni nemočni jezi stisne pesti in zobe) Joj, če ne bi bila moja sestra! (pljune in odvihra)

Papež sprašujoče gleda za njim.

GUISEPPA (papežu) Se bo že pomiril.

PAPEŽ Kaj vpije ponoči?

MARCO Kliče mamo.

PAPEŽ Kje pa ima, mislim, oba, kje imata mamo?

GUISEPPA Camorra jo je ubila. (vzdihne) Nehote. Streljali so na enega svojega.

PAPEŽ Camorra?

GUISEPPA A ste tam zgoraj že vse pozabili? Camorra? Camorra!

Glasneje ponovi, da mu bo bolj jasno. A uvidi po njegovem pogledu, da mu ni.

GUISEPPA (v pojasnilo) Mafia. Kaj nič več ne sodelujete z njimi? (nato se spomni) Aja, mogoče niste Italijanski papež.

PAPEŽ Zgoraj ni več držav.

GUISEPPA Edino pametno, če mene vprašaš. Edina meja je torej megla.

Vrne se Marco.

GUISEPPA Si se umiril?

MARCO Daj mi mir, pokveka. (sede mulasto v kot)

GUISEPPA (papežu) Vidite, tako mi pravi. Ker nimam vse kože na telesu. (pokaže povoje)

PAPEŽ Kaj se ti pa je zgodilo?

GUISEPPA A boste dali te vaše halje, da jih operem? Takole umazani že ne morete hoditi naokoli, še posebej, če ste papež. Obraz in roke sem vam že umila.

PAPEŽ (mu je zavoljo tega neugodno, ne ve kaj pravzaprav bi) Oprati? Mislite ...?

GUISEPPA Ne rabite se bat, da bom pobarvala. Na roke perem. No, na plastične rokavice. Saj veste. (namigne spet na povoje)

PAPEŽ (se vda) No, ja ... prav.

GUISEPPA Čakajte, vam bom pomagala sleči. (mu gre pomagat)

PAPEŽ (presenečeno) Tukaj?

GUISEPPA Ja, kje pa? Nikar se ne bojte, imam dva odrasla moška za katera skrbim. Dajmo, no ...

Guisseppa ga že drži za oblačila, tako da svetemu očetu ne preostane drugega, kot, da se prepusti njenim večjim rokam. Čez glavo mu družno potegneta dol oblačilo.

PAPEŽ (nerodno mu je v samem perilu) Te ne boli? (misli na njene roke)

GUISEPPA Hecno, ja – a nič ne čutim. Najbrž ni živcev. Samo moram pazit, da se ne podrgnem, ker potem težko ustavim lupljenje. Imate kaj v žepih?

Pogleda in najde vžigalnik. Marco si ne more kaj, da se ne bi na glas nasmejal.

GUISEPPA Kaj je? Kaj se režiš?

MARCO Papež, pa kadi.

GUISEPPA Tudi on je samo človek. Najbrž pa ima to za sveče prižigat.

PAPEŽ (skromno prizna) Za cigarete je. Moj mali greh.

GUISEPPA Odneseš prat. Vam prinesem kaj drugega.

Guisseppa odide z papeževimi oblačili. Nastane tišina. Marco gleda proč, medtem, ko ga papež opazuje. Čez čas slednji začne ...

PAPEŽ Doživljanje narave je podobno izkustvu boga.

MARCO (sarkastično vzklikne) Ja, pa menda ne te naše narave! (nato užaljeno ...) Bogu bi morali soditi.

PAPEŽ Kdo bo sodil boga?

MARCO Ljudje. Ja kdo pa? Tisti, ki jih okoli prinaša. Bog je isto kot mafija.

PAPEŽ (se mu nasmehne) Ko bi bilo tako enostavno.

MARCO Za nekatere je njegova odsotnost pravo olajšanje.

Vstopi oče. Gleda naokoli. Gleda njiju ...

OČE Kje je papež?

MARCO (pogleda starega, če se ta zafrkava ali kaj, nato mu le reče, ko vidi, da ga res ne prepozna) Ja, tukaj. Kaj si slep. (pokaže na papeža)

OČE Mulc, ne zafrkavaj se! Povej mu, da so na radiju rekli, da bo velika reševalna akcija.

Gre nazaj v drugo sobo in za seboj zapre vrata, a hip zatem je že nazaj – hoče nekaj reči, a ga sin prehititi ...

MARCO Sem že vadal, ja.

To očeta ustavi. Izgleda, da je res to hotel vprašati. Nekaj si zamomlja v brado in odide v sobo.

MARCO No, super! Spet bojo vohljali tod okoli.

PAPEŽ So že kdaj?

MARCO Ja. Ko je bil Južni sij.

PAPEŽ Polarni Južni sij?

MARCO No, fino, da veste kaj je to, da vam ne rabim razlagati. Samo to je bil naš Kampanjski severni sij. Vžgal sem tisti sod, ki je opekel sestro. (navdušeno) To bi morali biti zraven! Najbrž je bilo radioaktivno ali kaj vruga! Ko je zagorelo se je svetloba izlila v zrak – kot ena tista reka – veletok se ji reče – polna milijone drobnih iskric! Koder je segel pogled je bilo tako. Vse je migotalo in žarelo! To bi bil čudež za vas! Stavim, da tega še Jezuf ni bil zmožen. Potem pa so naenkrat pridrveli z vseh strani! Še komaj, da smo se lahko poskrili dol v klet. Imamo tako klet veste, kjer nas nihče ne najde.

PAPEŽ Ime mu je Jezus ne Jezuf.

MARCO Zanalašč sem tako rekel. (se zareži) Rad sem obešenjaški. Kdo je bil sploh ta tip, da Guiseppa vsak dan obriše prah z njega?

PAPEŽ Jezus Nazarenc je bil osvoboditelj naših grešnih duš, mož, ki je opredelil, kaj pomeni biti človek.

MARCO O, saj se spomnim zgodbic o njem, samo ga nisem nikoli povezoval z bogom.

Vedno se mi je zdelo, da je preveč naš.

Tišina. Marco napeto razmišlja.

PAPEŽ In kaj vadiš?

MARCO Eh, nič.

Tišina. Papež nenadoma zahlipa.

MARCO (takoj skoči k njemu) Gospod Papež, kaj pa je?

PAPEŽ Bili smo tam; bazilika Svetega Petra zeva prazna; ves Vatikan zeva prazen.

MARCO Kot so prazne piramide.

PAPEŽ (nesrečno) V morju smeti so biseri.

Vstopi Guiseppa z oblačili, začudeno zazija ... In takoj navali jezno na brata.

GUISEPPA Kaj si spet naredil s tem svojim nesramnim gobcem?!

MARCO (se ji braneče izmakne) Jaz že ne! Jaz nič!

PAPEŽ Ljuba deklica, ni on kriv ... (jo pogleda skozi solze)

MARCO Cmeri, ker je Vatikan šel v maloro.

GUISEPPA O, ste vi en občutljivi papež. (sede ob njem) Tu imate oblačila. (mu jih da) Ta praznja očetova. Saj ste ga videli. Podobne postave sta.

PAPEŽ Hvala ljuba deklica. (se prične oblačiti)

GUISEPPA (se skloni k njemu in ga poboža, da ga potolaži) Ne bodite žalostni sveti oče, saj bomo nekega dne vse to pospravili. Rakete, pravijo, so izumili, ki bodo smeti odpeljale na druge planete.

MARCO Prej bojo oni za vedno odleteli proč.

GUISEPPA Bodi malo bolj uvideven Marco, vsaj tokrat te prosim.

MARCO (skomigne z rameni, češ, saj sem) A se je Carmino vrnil?

GUISEPPA Ne, ni.

MARCO A misliš, da je za vedno odšel?

GUISEPPA Nikoli več ne bo odšel.

MARCO Kako veš?

GUISEPPA Pač vem.

MARCO (jo norčavo oponaša) 'Pač vem!' No, kako to veš?

GUISEPPA Ker smo njegove sanje.

MARCO (se sprva zareži, a hitro obmolkne v neki misli, slave volje potem reče...) Bemti take sanje.

PAPEŽ O čem se pogovarjata?

Vstopi Carmino. Nasloni se na podboj vrat in jih gleda. Guiseppa se mu nežno nasmehne. Tako obstanejo v tišini. Papež, ki se je že oblekel, sedi v postelji naslonjen na vzglavnik in pogled mu počasi tava od enega do drugega. Končno reče ...

PAPEŽ Zanimiva družčina.

GUISEPPA Ali ste bili namenjeni k nam, vaša svetost?

PAPEŽ (se ji nasmehne) Zakaj tako misliš ljuba deklica? Kako si že rekla, da ti je ime?

GUISEPPA Nisem še. Guiseppa sem, to sta moja oba dva brata – Carmino in Marco.

MARCO Guiseppa pravi, da ste bili namenjeni k nam? Zakaj tako pravi? Ona vedno ve.

PAPEŽ Strmoglavili smo ... A je še kdo ...? (obmolkne, kakor, da mu je težko nadaljevati stavek)

CARMINO (odkima) Nihče.

MARCO Samo vi ste živi. Jaz sem vas rešil.

PAPEŽ Zato ti bom večno hvaležen ljubi otrok.

MARCO Nič kaj mi ne rabite bit hvaležni, le gor me peljite, pa bom res vaš otrok. (obmolkne in ker Papež ne reče nič trenutek za tem doda) Na nebo.

PAPEŽ Nebesa si je treba zaslužiti.

MARCO (predrzno) Ste vi zato tukaj?

GUISEPPA (opominjajoče vzklikne) Marco!

PAPEŽ (se blago nasmehne) Peljal vas bom vse gor.

MARCO (navdušeno plane) Tako se govori.

PAPEŽ A imate telefon?

MARCO Nimamo. Imamo pa radijsko postajo.

Papež že hoče nekaj reči, a ga Marco prehit.

MARCO Jo znam uporabljat.

PAPEŽ No, fino, potem pa jo takoj uporabimo in koga pokličimo.

GUISEPPE (stopi do Carmina in ga prime za roke) A ni to lepo Carmino – nihče ne bo nikogar ubil in šli bomo gor. (se obrne k Papežu in pogladi po trebuhu) Noseča sem ...

PAPEŽ To pa je vedno vesela novica.

MARCO Tale jo je napumpal. (se zareži in pokaže na Carmina) Ko ste padli.

GUISEPPE Saj me ne ljubi. Ampak to je dandanes že luksuz, a ne vaša svetost? Človek mora biti zadovoljen že z majhnimi čudeži.

PAPEŽ To tako radi pozabljamo. (se strinja)

MARCO Grem po postajo.

Se obrne na petah in zakorači k vratom. Tam mu pot zastavi oče s puško.

MARCO (se presenečen ustavi) Stari – kaj je?

Oče ne reče nič. Odpravi se do papeža in se mu zamišljeno zazre v obraz.

PAPEŽ (z nekim novim nasmehom se nasmehne očetu in preprosto reče) Zdravo Carlo.

MARCO (presenečeno) Vidva se poznata?

OČE (ves iz sebe se obrne k sinu in vsako besedo naslednjega stavka pove z neko posebno težo) To je Veliki padrino.

GUISEPPE Oh! (se prime v nejeveri za usta)

OČE Kje je Roberto? (nameri puško v papeža)

PAPEŽ Ne vem.

OČE (glasneje) Kje je Roberto?!

Papež ne reče nič, samo gleda ga.

MARCO (nenadejano nežno) Oče, a ti kaj zaigram?

Oče ga trpko pogleda, nato papeža in spusti puško. Obrne se in odpravi ven.

MARCO Kam greš oče?

OČE Konec je. Ne znam več ...

Tedaj Carmino izvleče pištolo na katero je pritrjen dušilec, nameri očetu v hrbet in ustrel.

Oče se brez besed zgrudi.

MARCO (se osupel obrne k njemu) Carmino ...?

Carmino stopi naprej in ga ustrelji v sredo čela. Rdeč madež se mu prikaže tam, za hip še nejeverno postoji, nato se zgrudi. H Carminu stopi Guiseppa. Mirna je in nežna. Cev njegove pištole si prisloni na čelo.

GUISEPPA Ustrelji ... Saj si se odločil, a ne ...

Znova zaslišimo zadušeni pok pištole in tudi ona se zgrudi mrtva.

PAPEŽ (z nekakšno ganjeno melanholijo) A ni smrt lepa.

Carmino stopi k njemu in se mu nasmehne. Papež se ga s tresočo roko skuša dotaknit.

PAPEŽ Kdo si ti?

CARMINO Sanjam.

Gledata se.

PAPEŽ Kaj sanjaš?

CARMINO Da sem buden.

PAPEŽ Tam zgoraj ... (trudoma pokaže s tresočo roko 'gor') ... ni več sanj.

CARMINO Je modro nebo?

PAPEŽ Ne. (trudoma odkima) Ničesar več ni.

Tišina. Nato ...

PAPEŽ Lahko zdaj umrem?

Carmino ne odgovori takoj, za trenutek obstoji, nato ...

CARMINO Ne.

PAPEŽ Prosim.

CARMINO Ne.

PAPEŽ Zakaj?

CARMINO Ker dišiš po novem.

PAPEŽ (roteče, a bolj sam zase) Prosim ...

Carmino gre in na sredo sobe postavi stol; položi pištolo na tla in gre po violo, sede na stol z violo v rokah ...

PAPEŽ Po vas sem prišel.

Carmino prične igrati – isto melodijo kot jo je pod arkadami Marco, vendar izredno virtuožno.

CARMINO Prepozno.

PAPEŽ Tvoja mama te je skrila. Nihče te ni našel.

Guiseppa vstane in pride spredaj pred občinstvo; pove ...

GUISEPPA Jaz sem ga skrila. In potem so ga zasipali, ker niso vedeli, da je tam.

Marco vstane in se pridruži sestri; pove občinstvu ...

MARCO Jaz sem jim pokazal kam naj vsipajo tisti drek.

GUISEPPA Če bi imel violo, bi ga slišali.

Oče vstane in gre do papeža; pove mu ...

OČE Nisem mogel dovoliti, da gre z vama.

Nato stopi k Guiseppi in preprosto pove občinstvu ...

OČE Moja pesem je lahko katerakoli pesem.

Tema.

Sliši se igranje viole in Carminov glas ...

CARMINO Prepozno.

K O N E C